

בְּעִמּוּדֵי תִקְיָתוֹ, וְלִקְשָׁטָא לִיה בְּתַקּוּנָא וְקִשּׁוּטָא
 דְּלַתְתָּא, בְּגִין דְּהָאֵי כְבוֹדֵי יִסְתַּלַּק, (בִּיקְרָא) בְּזִכּוֹ
 דְּצַדִּיקָא דִּי בְּאַרְעָא.

בְּגִין כִּד בְּרֵאשִׁיתוֹ. בְּגִיּוּנָא דְכְבוֹד עֲלָא, דְתַקּוּנֵין
 אֵלִין בֵּיה. בְּרִיאָה לְסֵטֶר שְׂמַאלָא יְצִירָה
 בִּימֵינָא כְּמָה דְאֵת אָמַר יוֹצֵר אֹר וּבוֹרָא חֲשָׁד.
 עֲשִׂיה בְּאִמְצָעֵיתָא כְּמָה דְאֵת אָמַר אֲנִי יְיָ עֲשֵׂה כָּל
 וּכְתִיב עוֹשֵׂה שְׁלוֹם וּבוֹרָא רָע, וּכְתִיב עוֹשֵׂה שְׁלוֹם
 בְּמִרוּמָיו וְעַל דָּא בְּרֵאשִׁיתוֹ יְצִרְתִּיו אַף עֲשִׂיתִיו,
 כְּתַקּוּנָא עֲלָא. וְעַל דָּא, הוֹאִיל וְאָדָם אִיהוּ
 בְּאַרְעָא, וְאֵית לִיה לְתַקְנָא הַהוּא כְבוֹדֵי עֲבָדִית
 בֵּיה תַקּוּנֵין דְכְבוֹד עֲלָא, דְאֵית בֵּיה אֹף חֲכִי
 בְּרִיאָה, וְעַל דָּא בְּרֵאשִׁיתוֹ.

בְּהַהוּא כְבוֹד עֲלָא, אֵית בֵּיה יְצִירָה, וְעַל דָּא
 יְצִרְתִּיו, תַקּוּנָא דָּא יְחַבִּית בֵּיה בְּאָדָם,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׁלוֹם וּבוֹרָא רָע, וּכְתוּב עוֹשֵׂה שְׁלוֹם
 בְּמִרוּמָיו, וְעַל זֶה בְּרֵאשִׁיתוֹ יְצִרְתִּיו אַף
 עֲשִׂיתִיו, בְּתַקּוּן עֲלִיּוֹן. וְלִכְּנֵי הוֹאִיל וְאָדָם
 הוּא בְּאֶרֶץ וְיֵשׁ לוֹ לְתַקְנָא אוֹתוֹ כְבוֹד,
 עֲשִׂיתִי בּוֹ תַקּוּנִים שֶׁל כְבוֹד עֲלִיּוֹן, שֵׁשׁ
 בּוֹ אַף בְּרִיאָה, וְלִכְּנֵי בְּרֵאשִׁיתוֹ.

בְּאוֹתוֹ כְבוֹד עֲלִיּוֹן יֵשׁ בּוֹ יְצִירָה, וְלִכְּנֵי
 יְצִרְתִּיו. תַקּוּן זֶה נִתְּתִי בּוֹ בְּאָדָם לְהִיטֵי

בְּתַקּוּן וְקִשּׁוּט שְׁלֵמָה, בְּשִׁבִיל שְׁכַבְדֵי
 הַזֶּה יִתְעַלֶּה (כְבוֹד) בְּזִכּוֹת הַצַּדִּיקִים
 שְׁבְּאֶרֶץ.

בְּשִׁבִיל כִּד בְּרֵאשִׁיתוֹ, כְּמוֹ הַכְּבוֹד
 הָעֲלִיּוֹן שֶׁבּוֹ הַתַּקּוּנִים הַלְלוּ. בְּרִיאָה לְצַד
 שְׂמַאל, יְצִירָה בְּלִמּוּן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יוֹצֵר
 אֹר וּבוֹרָא חֲשָׁד. עֲשִׂיה בְּאִמְצָע, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר אֲנִי ה' עֲשֵׂה כָּל, וּכְתוּב עוֹשֵׂה

לְמַהוּי אִיהוּ בְּאַרְעָא, בְּגִוּוּנָא דְהוּא כְּבוֹד עֲלָאָה.
 בְּהוּא כְּבוֹד עֲלָאָה, אִית בֵּיה עֲשִׂיָה, וְעַל דָּא
 אוּף הָכִי בְּבַר נָשׁ, בְּתִיב עֲשִׂיתִיו, לְמַהוּי אִיהוּ
 בְּגִוּוּנָא דְהוּא כְּבוֹד עֲלָאָה, דְּמִתְקַן וּבְרִיךְ לְכְבוֹד
 תַּתְּאָה. מְנַלְן, דְּהוּא כְּבוֹד עֲלָאָה אִית בֵּיה תְּלַת
 אֲלִין. דְּכְתִיב בֵּיה, יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרָא חֲשֵׁךְ עוֹשֶׂה
 שְׁלוֹם. יוֹצֵר אוֹר, הָא יְצִירָה. וּבוֹרָא חֲשֵׁךְ, הָא
 בְּרִיאָה. עוֹשֶׂה שְׁלוֹם הָא עֲשִׂיָה. וְדָא אִיהוּ כְּבוֹד
 עֲלָאָה, דְּקָא מְתַקַּן וּבְרִיךְ וְסָפִיק בְּכָל צְרָכֵיו
 לְכְבוֹד תַּתְּאָה.

בְּגִוּוּנָא דָּא, בְּרָא אָדָם בְּאַרְעָא, דְּאִיהוּ בְּגִוּוּנָא
 דְּהוּא כְּבוֹד עֲלָאָה, לְתַקְנָא לְהֵא
 כְּבוֹד, וְלֵאֲתַבְּלָלָא מְכָל סְטָרִין. כְּבוֹד עֲלָאָה אִית
 בֵּיה תְּלַת אֲלִין, אָדָם לְתַתְּאָה אִית בֵּיה תְּלַת אֲלִין.
 וְלֵאֲתַבְּלָלָא הוּא כְּבוֹד תַּתְּאָה, מֵעֵילָא וּמִתַּתְּאָה,

לשון הקודש

יצירה. ובורא חֲשֵׁךְ - הרי בריאה. עשה
 שלום - הרי עשייה. וזהו כבוד עליון,
 שהרי מתקן ומברך ומספק בכל צרכיו
 את הכבוד התחתון.

כְּמוֹ בֵּן בְּרָא אָדָם בְּאַרְעָא שְׁהוּא כְּמוֹ
 אוֹתוֹ כְּבוֹד עֲלִיוֹן, לְתַקַּן אֶת הַכְּבוֹד הַזֶּה
 וְלֵהַפְּלִל מְכָל הַצְּדִידִים. בְּכְבוֹד הָעֲלִיוֹן
 יֵשׁ אֶת שְׁלֹשֶׁת אֱלֹהִים - בְּאָדָם לְמַטָּה יֵשׁ

הוא בארץ, כמו שאותו כבוד עליון.
 באותו כבוד עליון יש בו עשייה, ולכן
 אף כך באדם כתוב עשיתיו, שהוא
 יהיה כמו אותו כבוד עליון שמתקן
 ומברך את הכבוד התחתון. מנין לנו
 שבאותו כבוד עליון יש שלשית אלה?
 שכתוב בו (ישעיה מה) יוצר אור ובורא
 חֲשֵׁךְ עוֹשֶׂה שְׁלוֹם. יוצר אור - הרי

לְמַתְּוֵי שְׁלִים בְּכָל סְטְרִין. וּפְאָה אִיהוּ בַר נֶשׁ,
 דְּזָכִי בְּעוֹבְדוֹי לְמַתְּוֵי כְּגוֹזְנָא דָּא. וְעַל דָּא פְּתִיב,
 בְּכָל עֵת יְהִי בְּגִדְךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל רֹאשְׁךָ
 אֵל יַחְסֹר. (קהלת ט)

מָה לְכָבוֹד עֲלָאָה, הֵהוּא מִשְׁחָא רְבוּת קֳדָשָׁא לָא
 אֶתְמַנַּע מִנִּיה, מִרְזָא דְעֲלָמָא דְאֶתִי. אוֹף הָכִי
 לְבַר נֶשׁ, דְּעוֹבְדוֹי מִתְּלַבְּנָן תְּדִיר, הֵהוּא
 מִשְׁחָא רְבוּת קֳדָשָׁא, לָא יִתְמַנַּע מִנִּיה תְּדִיר. בְּמֵאֵי
 זָכִי בַר נֶשׁ, לְאֶתְעֵדְנָא בְּהֵהוּא עֵדוּנָא עֲלָאָה.
 בְּשִׁלְחָן דִּילִיה. בְּמָה דְאִיהוּ מְעַדָּן עַל פְּתוּרִיה
 נִפְשָׁאן דְּמִסְכְּנֵי, דְּכְתִיב, (ישעיה נח) וְנִפְשׁ נַעֲנָה תִשְׁבִּיעַ,
 מָה כְּתִיב בְּתִרְיָה, אִז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ וְגו', דְּאוֹף הָכִי
 קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְוֵי לִיה, בְּכָל אֵינוּן עֵדוּנִין
 דְּמִשְׁחָא רְבוּת קֳדָשָׁא עֲלָאָה, דְּנִגְדִּי וְאֶתְמַשְׁךָ תְּדִיר

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

אותו שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֳדָשׁ לֹא יִמְנַע מִמֶּנּוּ
 תְּמִיד. בְּמָה זֹכֵה אָדָם לְהִתְעַדָּן בְּאוֹתוֹ
 עֵדוּן עֲלִיוֹן? בְּשִׁלְחָנוּ. כִּמוֹ שֶׁהוּא מְעַדָּן
 עַל שִׁלְחָנוּ נִפְשׁוֹת הָעֲנִיִּים, שְׁכַתוֹב (ישעיה
 נח) וְנִפְשׁ נַעֲנָה תִשְׁבִּיעַ, מָה כְּתוּב
 אַחֲרָיו? אִז תִּתְעַנַּג עַל ה' וְגו', שְׂאֵף כְּךָ
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרֹה אוֹתוֹ בְּכָל
 אוֹתָם עֵדוּנִים שֶׁל שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֳדָשׁ
 הָעֲלִיוֹן שֶׁנִּשְׁפָּע וְנִמְשָׁךְ תְּמִיד לְאוֹתוֹ

אֶת שְׁלֹשֶׁת אֵלֶּה. וּלְהִתְפַּלֵּל אוֹתוֹ כְּבוֹד
 תַּחֲתוֹן מִמְעַלָּה וּמִמַּטָּה, לְהִיּוֹת שְׁלֵם
 בְּכָל הַצְּדִדִּים. אֲשֶׁרֵי הָאִישׁ שׁוֹכֵה
 בְּמַעֲשָׂיו לְהִיּוֹת כִּמוֹ זֶה. וְלִבֵּן כְּתוּב,
 בְּכָל עֵת יְהִי בְּגִדְךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל
 רֹאשְׁךָ אֵל יַחְסֹר.

מָה לְכָבוֹד הָעֲלִיוֹן לֹא נִמְנַע אוֹתוֹ שֶׁמֶן
 מִשְׁחַת קֳדָשׁ מִסוּד הָעוֹלָם הַבָּא – אִף
 כְּךָ לְאָדָם, שֶׁמַּעֲשָׂיו מִתְּלַבְּנִים תְּמִיד,

לְהֵיחֹא כְבוֹד עֲלֶאָה, כְּתִיב וְנֶפֶשׁ נִעְנָה תִשְׁבִּיעַ, מִה
כְּתִיב בַּתְּרִיה, אִז תִּתְעַנֵּג עַל יי'.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֵיָא הֲוֹן אֲזִיל בְּאַרְחָא, וַהֲוֹה חַד
טַיִיעָא טָעִין אַבְתְּרִייהוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַ'
חֵיָא, אֵית לָן לְאַתְעֶסְקָא וְלֹא שְׁתַּדְּלָא בְּמַלִּי
דְּאַוּרִייתָא, דְּהָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזִיל לְקַמֵּן, (נ"א
דְּהָא שְׁבִינְתָא אֲזִילָא קַמֵּן דְּכְתִיב (תהלים פ"ה) צַדִּיק לִפְנֵי וַיִּחַלֵּף) וְעַל דָּא עֵידָן
הוּא, לְמַעַבְד לִיה (נ"א לְה) תְּקוּנָא בְּחֵדָן בְּהֵאֵי אַרְחָא.
פְּתַח רַבִּי חֵיָא וְאָמַר (תהלים קיט) עַת לַעֲשׂוֹת
לִי' הִפְרוּ תוֹרַתְךָ, הֵאֵי קְרָא אַתְמַר,
וְאַוּקְמוּהָ חֲבֵרֵיא. אַבְל עַת לַעֲשׂוֹת לִי', בְּכָל
זְמַנָּא דְּאַוּרִייתָא מִתְקַיְמָא בְּעֵלְמָא, וּבְגִי נָשָׂא
מִשְׁתַּדְּלָן בְּהָ, בְּבִיכּוּל, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֵדִי
בְּעוּבְדֵי יְדוּי, וְחֵדִי בְּעֵלְמִין פְּלָהוּ, וְשְׁמִיא וְאַרְעָא
קַיְמִי בְּקִיּוּמֵיהוּ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הוּא לַעֲשׂוֹת לוֹ (לְה) תְּקוּנָא עֲמַנּוּ בְּדִרְךָ זוּ.
פְּתַח רַבִּי חֵיָא וְאָמַר, (תהלים קיט) עַת
לַעֲשׂוֹת לְה' הִפְרוּ תוֹרַתְךָ. פְּסוּק זֶה
נִתְבָּאָר וּפְרָשׁוּהוּ הַחֲבֵרִים. אַבְל עַת
לַעֲשׂוֹת לְה' - בְּכָל זְמַן שְׁתַּדְּרָה
מִתְקַיְמָת בְּעוֹלָם וּבְגִי אָדָם מִשְׁתַּדְּלִים
בְּהָ, בְּבִיכּוּל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמַח
בְּמַעֲשֵׂי יְדוּי וְשְׁמַח בְּכָל הַעוֹלָמוֹת,

כְבוֹד עֲלִיוֹן. כְּתוּב וְנֶפֶשׁ נִעְנָה תִשְׁבִּיעַ.
מִה כְּתוּב אַחֲרָיו? אִז תִּתְעַנֵּג עַל ה'.
רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֵיָא הֵיּוּ הוֹלְכִים בְּדִרְךָ,
וְהֵיּהּ סוּחַר אַחַד מִחֲמַר אַחֲרֵיהֶם. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חֵיָא, יֵשׁ לָנוּ לְהַתְעַסֵּק
וְלְהַשְׁתַּדֵּל בְּדַבְרֵי תוֹרָה, שְׁהֲרֵי הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא הוֹלֵךְ לִפְנֵינוּ, (שְׁהֲרֵי הַשְׂבִּינָה הוֹלֵכֶת
לִפְנֵינוּ, שְׁכַתוּב (תהלים פה) צַדִּיק לִפְנֵי וַיִּחַלֵּף) וְלִכְּן זְמַן

וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּנִישׁ כָּל פְּמִלְיָא
 דִּילִיָּה, וְאָמַר לֹזֶן, חָמוּ עִמָּא קְדִישָׁא דְאִית
 לִי בְּאַרְעָא, דְּאֹרֵייתִי מִתְּעַטְרָא בְּגִינֵיהוֹן. חָמוּ
 עוֹבְדֵי יְדֵי, דְּאִתּוֹן אֲמֵרְתוֹן (תהלים ח) מָה אֲנוּשׁ פִּי
 תִּזְכְּרֵנוּ. וְאֵינוֹן כִּד חֲמָאן חֲדוּה דְּמֵאֲרִיהוֹן בְּעַמִּיָּה,
 מִיָּד פִּתְחֵי וְאֲמִרִי, (שמואל ב ז) וְמִי כְּעַמְךָ בְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי
 אֶחָד בְּאַרְצֵי. וּבְשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל מִתְּבַטְּלֵי
 מֵאֹרֵייתָא, בְּכִיבּוֹ"ל, תִּשְׁשׁ חִילִיָּה, דְּכִתִּיב, (דברים לב)
 צוּר יִלְדֶךָ תִּשִּׁי. וְכִדִּין כְּתִיב, (דברי הימים ב יח) וְכָל צָבָא
 הַשָּׁמַיִם עוֹמְדִים עָלָיו, וְעַל דָּא עֵת לַעֲשׂוֹת לִי, וְ
 אֵינוֹן (בְּנֵי עֲלָמָא) צְדִיקֵיָּא דְּאֲשַׁתְּאֲרוּן, אִית לֹזֶן לְחַגְרָא
 חֲרָצִין, וְלִמְעַבְד עוֹבְדִין דְּכִשְׂרָאן, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא יִתְתַּקַּף בְּהוּ בְּצְדִיקֵיָּא, וּמִשְׁרִיין
 וְאוּכְלָסִין דִּילִיָּה. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּהִפְרוּ תוֹרְתְךָ,
 וְלֹא מִשְׁתַּדְּלֵי בָּהּ בְּנֵי עֲלָמָא, כְּדָקָא יְאוּת.

 לִשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְשָׁמַיִם וְאַרְצֵי עוֹמְדִים בְּקִיּוּמָם.

וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַבֵּץ
 אֶת כָּל הַפְּמִלְיָה שְׁלוֹ וְאוֹמֵר לָהֶם: רְאוּ
 אֶת הָעַם הַקְּדוּשׁ שֵׁישׁ לִי בְּאַרְצֵי,
 שְׁתוֹרְתִי מִתְּעַטְרַת בְּשִׁבְלָם! רְאוּ מַעֲשֵׂי
 יְדֵי שְׂאֵתָם אֲמֵרְתֶם (תהלים ח) מָה אֲנוּשׁ פִּי
 תִּזְכְּרֵנוּ. וְהֵם, בְּשֵׁחַם רֹאִים אֶת שְׂמַחַת
 רַבּוֹנָם בְּעַמּוֹ, מִיָּד פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים,

(שמואל ב ז) וְמִי כְּעַמְךָ בְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד
 בְּאַרְצֵי. וּבְשַׁעְתָּא שְׁיִשְׂרָאֵל מִתְּבַטְּלִים
 מִהַתּוֹרָה, בְּכִיבּוֹ"ל תִּשְׁשׁ בַּחוּ, שְׁפִתוֹב
 צוּר יִלְדֶךָ תִּשִּׁי. וְאִזּוּ פְּתוּב, וְכָל צָבָא
 הַשָּׁמַיִם עוֹמְדִים עָלָיו. וְעַל זֶה עֵת לַעֲשׂוֹת
 לָהּ. אוֹתָם (בְּנֵי הָעוֹלָם) הַצְּדִיקִים שְׁנִשְׂאָרוּ,
 יֵשׁ לָהֶם לְשִׁנָּם מְתַנְּיִם וְלַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים
 בְּשֵׁרִים, כְּדִי שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְחַזַּק

הַהוּא טַיִעָא דְהוּה טָעִין אֲבַתְרִייהוּ, אָמַר לֹון
 בְּמַטּוּ מַנְיִכּוּ, שְׁאַלְתָּא חָדָא בְּעִינָא
 לְמַנְדַּע. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי אֲרַחָא מִתְתַּקְנָא קָמֹן,
 שְׁאִיל שְׁאַלְתָּךְ. אָמַר, הַאי קָרָא, אִי כְּתִיב יֵשׁ
 לַעֲשׂוֹת, אוּ נַעֲשֶׂה, הוּה אֲמִינָא חָכִי. מָאי עֵת. וְתוּ,
 לַעֲשׂוֹת לַיְיָ, לִפְנֵי יְיָ אֲצַטְרִיךְ, מָאי לַעֲשׂוֹת לַיְיָ.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּכַמְה גְּזוּזִין אֲרַחָא מִתְתַּקְנָא קָמֹן.
 חַד, דְּהוּינָן תְּרִין, וְהַשְׁתָּא הָא אָנָן תְּלָתָא, וְשְׂכִינְתָּא
 אֲתַבְּלִילַת בְּהַדָּן. וְחַד דְּהַשְׁיבְנָא דְלָא הוּיַת אֶלָּא
 כְּאִילְנָא יַבְשָׁתָא, וְאַנְתָּ רַעֲנָא כּוּיְתָא. וְחַד, דְּיֵאוֹת
 שְׁאַלְתָּ, וְהוּאִיל וְשָׂרִית מְלָה, אִימָא.
 פְּתַח וְאָמַר עֵת לַעֲשׂוֹת לַיְיָ הִפְרוּ תוֹרְתְךָ. עֵת
 לַעֲשׂוֹת לַיְיָ, אִית עֵת. וְאִית עֵת. (קהלת א) עֵת
 לְאַהֲבַ וְעֵת לְשִׂנְא. עֵת אִיהוּ לְעִילָא. דְּהַהוּא עֵת,

לשון הקודש

הִנֵּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת! מַה זֶה לַעֲשׂוֹת לַה'?
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּכַמְה גְּזוּזִים הַדְּרָךְ
 מִתְקַנֵּת לִפְנֵינוּ; אֶחָד - שְׁהִינּוּ שְׁנַיִם
 וְעִבְשׁוּ הָרִי אָנּוּ שְׁלִשָּׁה, וְהַשְׂכִּינָה כְּלוּלָה
 עִמָּנוּ. וְאֶחָד - שְׁחַשְׁבְּתִי שְׁלֵא הִיַּת
 אֶלָּא כְּמוֹ עֵץ יָבֵשׁ, וְאַתָּה רַעֲנָן כְּמוֹ זֵית.
 וְאֶחָד - שְׁיַפֵּה שְׁאַלְתָּ, וְהוּאִיל וְהַתְחַלְתָּ
 אֵת הַדְּבָר - אָמַר.

פְּתַח וְאָמַר, עֵת לַעֲשׂוֹת לַה' הִפְרוּ
 תוֹרְתְךָ. עֵת לַעֲשׂוֹת לַה', יֵשׁ עֵת וְיֵשׁ עֵת.

בְּהֵם בְּצַדִּיקִים וּבְמַחֲנֹת וּבְהַמּוֹנִים שְׁלוֹ.
 מַה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׁהִפְרוּ תוֹרְתְךָ, וְלֹא
 מִשְׁתַּדְּלִים בְּהַ בְּנֵי הָעוֹלָם כְּרֵאוּי.

אוֹתוֹ סוּחַר שְׁהִיָּה מְחַמֵּר אַחֲרֵיהֶם,
 אָמַר לְהֵם, בְּבִקְשָׁה מִכֶּם, שְׁאַלְה אַחַת
 בְּרַצּוֹנֵי לְדַעַת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי
 שְׁהַדְּרָךְ מִתְקַנֵּת לִפְנֵינוּ, שְׁאַל אֵת
 שְׁאַלְתְךָ! אָמַר, הַפְּסוּק הַזֶּה אִם כְּתוּב
 יֵשׁ לַעֲשׂוֹת אוּ נַעֲשֶׂה - הִיַּתִּי אוֹמֵר כְּךָ.
 מַה זֶה עֵת? וְעוֹד, לַעֲשׂוֹת לַה', לִפְנֵי ה'

רָזָא דְמַהִימְנוּתָא אִיהוּ. וְדָא אֶקְרִי עֵת רְצוֹן, וְהָאִי
 אִיהוּ דְאֶתְחַיֵּיב בַּר נָשׁ לְמַרְתָּם לִינִי תְדִיר, כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר (דברים ו) וְאֶהְבֶּתְ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ, וְעַל דָּא,
 עֵת לְאַהֲבָ, דָּא אִיהוּ עֵת דְּאֶתְחַיֵּיב בַּר נָשׁ לְאַהֲבָ.
 וְאֵית עֵת אַחְרָא, דְּאִיהוּ רָזָא דְּאֱלֹהִים אַחְרִים,
 וְאֶתְחַיֵּיב בַּר נָשׁ לְמִשְׁנָא לִיה, וְלֹא יִתְמַשֵּׁךְ לְבִיָּה
 אַבְתְּרִיה, וְעַל דָּא עֵת לְשִׁנְא, וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב (ויקרא
 טז) דְּבַר אֵל אַחֲרֵן אַחִיד וְאֵל יִבְא בְּכָל עֵת אֵל
 הַקִּדְשׁ. (וְהָא).

**בְּזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל מִשְׁתַּדְּלִי בְּאֹרֵייתָא, וּפְקוּדֵי
 אֹרֵייתָא, הֵהוּא עֵת רָזָא דְמַהִימְנוּתָא
 קְדִישָׁא, מִתְתַּקְנָא בְּתַקּוּנָהָא, וּמִתְקַשְׁטָא
 בְּשְׁלִימוּתָא, כְּדָקָא יָאוּת. וּבְזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל
 מִתְפַּטְלִי מֵאֹרֵייתָא, כְּבִיבּוּל הֵהוּא עֵת, לָאוּ אִיהוּ
 בְּתַקּוּנָהָא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַחַת בְּשְׁלִימוֹ, וְלֹא בְּנִהוּרָא**

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

לְבוֹ אַחְרִיקָה, וְעַל זֶה עֵת לְשִׁנְא, וְלִכְּנ
 כְּתוּב (ויקרא טז) דְּבַר אֵל אַחֲרֵן אַחִיד וְאֵל
 יִבְא בְּכָל עֵת אֵל הַקִּדְשׁ. (וְהָאֵן)

בְּזִמְנָא שִׁישְׂרָאֵל מִשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה
 וּבְמִצְוֹת הַתּוֹרָה, אוֹתָהּ עֵת סוּד
 הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה מִתְתַּקְנָת בְּתַקּוּנֵיהָ
 וּמִתְקַשְׁטָת בְּשְׁלֵמוֹת פְּרָאוּי. וּבְזִמְנָא
 שִׁישְׂרָאֵל מִתְפַּטְלִים מִהַתּוֹרָה, כְּבִיבּוּל

(קהלת א) עֵת לְאַהֲבָ וְעֵת לְשִׁנְא. עֵת הִיא
 לְמַעְלָה, שְׁאוּתָהּ עֵת הִיא סוּד הָאֲמוּנָה.
 וְזוֹ נִקְרָאת עֵת רְצוֹן, וְזֶהוּ שְׁהֶתְחַיֵּב אָדָם
 לְאַהֲבָ לַה' תְּמִיד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ו)
 וְאֶהְבֶּתְ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ, וְלִכְּנ עֵת לְאַהֲבָ,
 זֶהוּ עֵת שְׁמַחֲיֵב הָאָדָם לְאַהֲבָ. וְיִשׁ עֵת
 אַחֲרֵת שְׁהִיא סוּד שֶׁל אֱלֹהִים אַחְרִים,
 וּמְחַיֵּב הָאָדָם לְשִׁנְא אוֹתָהּ וְלֹא יִמְשֵׁךְ

וּבְדִין עֵת לַעֲשׂוֹת לַיְי'. מָאֵי לַעֲשׂוֹת. כְּמָה דְאֵתְּ
 אָמַר (בראשית ב) אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת. מָאֵי
 לַעֲשׂוֹת. דְּאִשְׁתָּאֲרוּ גּוּפֵי דְשִׂידֵי, דְּאִתְקַדְּשׁ יוֹמָא,
 וְלֹא אֶתְעַבְדּוּ, וְאִשְׁתָּאֲרוּ לַעֲשׂוֹת, רוּחִין בְּלֹא גּוּפֵי.
 אוּף הָבֵא עֵת לַעֲשׂוֹת, אִשְׁתָּאֲר בְּלֹא תְקוּנָא, וּבְלֹא
 שְׁלִימוּ. מָאֵי טַעְמָא. מְשׁוּם דְּהִפְרוּ תוֹרְתְךָ, בְּגִין
 דְּאִתְבְּטְלוּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא מִפְּתַגְמֵי אוֹרֵייתָא. בְּגִין
 דְּהֵהוּא עֵת, הָכֵי קִימָא, אוּ סְלָקָא, אוּ נְחָתָא,
 בְּגִינֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל.

אֲתוּ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי (דף קנ"ד ע"א) תִּיָּא וּנְשַׁקּוּהוּ
 בְּרִישֵׁיהּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וַדָּאֵי לִית אַנְתָּ
 כְּדָאֵי, לְטִייעָא אַבְתְּרוֹן. זַפְּאָה אַרְחָא דָּא, דְּזוּכִינֵן
 לְמִשְׁמַע דָּא, זַפְּאָה דָּרָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׂאֲרֵי בְּגִינֵיהּ,
 דְּאִפִּילוּ בִינֵי טוֹרֵיָא, חֲכָמְתָא אִשְׁתַּכַּחַת תַּמָּן. נְחָתוּ
 רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי תִיָּא, וְאָזְלוּ תְלַתְהוֹן בְּאַרְחָא.

לשון הקודש

מָה הַטַּעַם? מְשׁוּם שֶׁהִפְרוּ תוֹרְתְךָ,
 מְשׁוּם שֶׁהִתְבְּטְלוּ יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה מִדְּבְרֵי
 הַתּוֹרָה, מְשׁוּם שֶׁאוֹתָהּ עֵת כָּךְ עוֹמְדָת,
 אוּ עוֹלָה אוּ יוֹרְדָת, בְּגִלְלַת יִשְׂרָאֵל.

כָּאֵזוּ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי תִיָּא וּנְשַׁקּוּהוּ
 בְּרִישׁוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וַדָּאֵי אֵינְךָ כְּדָאֵי
 לְחַמֵּר אַחֲרֵינוּ. אֲשֶׁרֵי הִדְרָךְ הֵזוּ שְׁזוּכִינוּ
 לְשַׁמַּע אֶת זֶה. אֲשֶׁרֵי הַדּוֹר שְׂרַבֵי שְׁמַעוֹן

אוֹתָהּ עֵת אֵינָה בְּתַקּוּנֵיהָ, וְלֹא נִמְצְאוּת
 בְּשָׁלְמוֹת וְלֹא בְּאוֹר, וְאָז עֵת לַעֲשׂוֹת
 לָהּ. מָה זֶה לַעֲשׂוֹת? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית
 א) אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת. מָה זֶה
 לַעֲשׂוֹת? שֶׁנִּשְׁתָּאֲרוּ גּוּפוֹת הַשִּׂדִּים
 בְּשֶׁהִתְקַדְּשׁ הַיּוֹם וְלֹא נַעֲשׂוּ, וְנִשְׁתָּאֲרוּ
 לַעֲשׂוֹת רוּחוֹת לְלֹא גּוּפִים. אִף כָּאֵן עֵת
 לַעֲשׂוֹת – נִשְׁתָּאֲר בְּלֵי תְקוּן וּבְלֵי שְׁלְמוֹת.

פְּתַח הַהוּא טִייעָא וְאָמַר (תהלים סט) וְאֲנִי תִפְלְתִי לְךָ
 יי' עַת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב חֲסִדֶיךָ עֲנֵנִי בְּאַמֶּת
 יִשְׁעֶךָ, תַּנִּינֵן, אִימְתִי אֶקְרִי עַת רְצוֹן. בְּשַׁעֲתָא
 דְּצַבּוּר קָא מְצַלָּאן. שְׁפִיר אִיהוּ, וְהָכִי אִיהוּ וְדָאֵי.
 דְּהָא כְּדִין צַבּוּרָא מְסִדְרִי וּמְתַקְנִי תְּקוּנָא דְּהָאֵי עַת,
 וּכְדִין אִיהוּ עַת רְצוֹן, וְאַצְטְרִיךְ לְמִשְׁאֵל שְׁאַלְתָּא,
 דְּכַתִּיב אֱלֹהִים בְּרַב חֲסִדֶיךָ עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ דְּהָא
 כְּדִין אֶצְטְרִיךְ לְמִשְׁאֵל שְׁאַלְתָּא.

וְאֲנִי: תִפְלְתִי לְךָ יי', הָא הָכָא רִזָּא דִּיחֻדָּא.
 וְאֲנִי: דָּא דְּוֹד מְלֻכָּא, אַתָּר דְּאַקְרִי
 גְּאֹלְתָּא. תִפְלְתִי: דָּא תִפְלָה. וְהָכָא אִיהוּ סְמִיכָא
 לְגְּאֹלְתָּא, דְּאִיהוּ חַד. כִּד אִיהוּ סְמִיךְ גְּאֹלְתָּא
 לְתִפְלָה, כְּדִין אִיהוּ עַת רְצוֹן. עַת רְצוֹן: אוֹף הָכִי,
 כְּלָלָא אִיהוּ בְּחֻדָּא, עַת חַד, רְצוֹן חַד, אַתְּבַלְּלוּ

לשון הקודש

רְצוֹן וְצִרִיךְ לְבַקֵּשׁ בְּקִשָּׁה, שְׂכַתוּב
 אֱלֹהִים בְּרַב חֲסִדֶיךָ עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ,
 שְׁהָרִי אֲזִי יֵשׁ לְבַקֵּשׁ אֶת הַבְּקִשָּׁה.

וְאֲנִי תִפְלְתִי לְךָ ה', הָרִי כָּאן סוּד
 הַיְחוּד. וְאֲנִי – זֶה דְּוֹד הַמְלָךְ, הַמְקוּם
 שְׁנִקְרָא גְּאֹלְתָּא. תִפְלְתִי – זֶה תִפְלָה. וְכָאן
 הוּא סְמִיכָה לְגְּאֹלְתָּא, שְׂהוּא אַחַד.
 כְּשֶׁהוּא סוּמְךָ גְּאֹלְתָּא לְתִפְלָה, אֲזִי הוּא
 עַת רְצוֹן. עַת רְצוֹן – אִף כִּךָ, כְּלָל הוּא
 כְּאַחַד, עַת אַחַד, רְצוֹן אַחַד, נְכַלְלֵנוּ זֶה

שְׂרוּי בְּתוּכוֹ, שְׂאַפְלוֹ בֵּין הַהָרִים נִמְצְאָת
 שֵׁם הַחֲכָמָה. יְרֵדוּ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֵינָא,
 וְהִלְכוּ שְׁלֹשָׁתֶם בְּדֶרֶךְ.

פְּתַח אוֹתוֹ הַסוּחַר וְאָמַר, (תהלים סט) וְאֲנִי
 תִפְלְתִי לְךָ ה' עַת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב
 חֲסִדֶיךָ עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ. שְׁנִינֵנו, אִימְתִי
 נִקְרָאת עַת רְצוֹן? בְּשַׁעֲהָ שְׂהַצַּבּוּר
 מִתְּפַלְלִים. יָפָה הוּא, וְכִךָ הוּא וְדָאֵי.
 שְׁהָרִי אֲזִי הַצַּבּוּר מְסִדְרִים וּמְתַקְנִים אֶת
 תְּקוּנָהּ שֶׁל הָעַת הַזֹּאת, וְאֲזִי הוּא עַת

דָּא בְּדָא, וְהוּוּ חֵד. וְדוּד מְלֻכָּא בְּעָא לְיַחְדָּא בְּהָא
קָרָא, יַחְוּדָא חֵדָּא.

וְאִי תִימָא, אִמָּאִי אֶתְמִינִי הָאִי קָרָא, בְּעֻלּוּתָא
דְּמִנְחָה דְּשַׁבְּתָא. יְאוּת אִיהוּ לְמַחְוֵי בְּשַׁבְּתָא
בְּהָאִיא צֻלוּתָא דְּמִנְחָה, וְלֹא בְּעֻלּוּתָא דְּחוּל, דְּיֻדָּאִי
לֹא צֻלוּתָא דְּמִנְחָה דְּשַׁבְּתָא כְּחוּל. בְּגִין דְּהָא כְּחוּל
בְּשַׁעְתָּא דְּמִנְחָה, תְּלִיא דִינָא בְּעֻלְמָא, וְלֹא אִיהוּ
עֵת רְצוּן. אֲבָל בְּשַׁבְּתָא, דְּכָל רוּגְזָא אֶתְעָדִי, וְכֻלָּא
אֶתְפְּלִיל בְּחֵדָּא, וְאָף עַל גַּב דְּדִינָא אֶתְעָר,
אֶתְבְּסָמוּתָא אִיהוּ, וְעַל דָּא אֶצְטְרִיךְ קָרָא דִּי־יַחְוּדָא,
לְיַחְדָּא כָּל דְּרִגְוִין, דְּכַד הָוִי יַחְוּדָא, דִינָא אֶתְחַפְּר
וְאֶתְפְּלִיל בְּרַחֲמֵי, וְאֶתְבְּסָם כֻּלָּא, וְכַדִּין עֵת רְצוּן
כְּתִיב. עֵת רְצוּן, כְּלִיל כֻּלָּא כְּחֵדָּא. וְדִינָא אֶתְבְּסָם
בְּהָאִיא וְכֻלָּא, וְהָוִי חֵדוּה בְּכֻלָּא.

לשון הקודש

עַת רְצוּן, אֲבָל בְּשַׁבְּתָא פְּשָׁל הֲרִגְוִי הוּסַר
וְהַבֵּל נִכְלָל כְּאַחַד, וְאָף עַל גַּב
שְׂמַתְעוּרָר דִּין, זֶה הַתְּבַשְׂמוּת, וְלִבְנֵי צְרִיךְ
פְּסוּק שֶׁל יַחְוּד לְיַחְדָּא אֶת כָּל הַדְּרָגוֹת.
שְׂבָשִׁישׁ יַחְוּד, הַדִּין מִתְחַפְּר וְנִכְלָל
בְּרַחֲמִים וְהַבֵּל מִתְבְּסָם, וְאִז כְּתוּב עַת
רְצוּן. עַת רְצוּן כּוֹלֵל הַבֵּל כְּאַחַד. וְהַדִּין
מִתְבְּסָם בְּאוּתוֹ זְמַן, וְיֵשׁ שְׂמַחָה בְּכָל.

בְּזֶה וְנִהְיִי אַחַד. וְדוּד הַמְּלֻךְ רָצָה לְיַחְדָּא
בְּפְסוּק הַזֶּה יַחְוּד אַחַד.

וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה הַתְּמַנָּה הַפְּסוּק הַזֶּה
בְּתַפְּלַת מִנְחָה שֶׁל שַׁבְּתָא? נֹאֵה הוּא
לְהִיּוֹת בְּשַׁבְּתָא בְּאוּתָהּ תַּפְּלַת מִנְחָה וְלֹא
בְּתַפְּלַת חֹל, שְׂוֹדָאִי אִין תַּפְּלַת מִנְחָה
שֶׁל שַׁבְּתָא כְּמוֹ חֹל. מְשוּם שְׁהָרִי בַּחֹל,
בְּשַׁעְתָּהּ הַמִּנְחָה, תְּלוּי הַדִּין בְּעוֹלָם וְאִינוּ

מֹשֶׁה אֶסְתַּלַּק מֵעֲלֵמָא, בְּהֵימָא שַׁעְתָּא דְצִלוֹתָא
 דְּמִנְחָה דְשַׁבַּת, בְּשַׁעְתָּא דְעֵת רְצוֹן
 אֶשְׁתַּבַּח. וּבְהֵימָא שַׁעְתָּא רַעוּא הָוָה לְעִילָא, וְצַעְרָא
 לְתַתָּא, וְעַל דָּא נִנְעָלוּ תְרַעִין בְּשַׁבַּת, מִשַׁעְתָּא
 דְּמִנְחָה וְלְעִילָא. מָאן תְרַעִין נִנְעָלוּ. תְרַעִין דְבִי
 מְדַרְשָׁא, בְּגִין לְאַדְכָּרָא לְמֹשֶׁה רַעִיא מְהִימְנָא,
 דְּאוּרִייתָא אֶתְבַּטְּלָא בְּגִינֵיהּ.

בְּהֵימָא זְמַנָּא, בִּי מְדַרְשָׁא דְמֹשֶׁה אֶתְבַּטְּיִל, כָּל
 שְׁפִין אַחֲרָנִין. מָאן חָמִי תְרַעִין דְבִי
 מְדַרְשָׁא דְמֹשֶׁה דְנִנְעָלוּ, דִּלָּא נִנְעָלוּ אַחֲרָנִין כְּלָהוּ.
 אוּרִייתָא דְמֹשֶׁה עֲצִיבָא עָלֵיהּ בְּהֵימָא זְמַנָּא, מָאן
 לָא עֲצִיב. בְּגִין כֶּךָ כָּל תְרַעִי דְבִי מְדַרְשֵׁי נִנְעָלוּ,
 וְאַצְטְרִיכוּ כֻלָּא לְצַדְקָא לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא
 בְּאַרְחַ שְׁבַתָּא, וְהֵינּוּ (תהלים לו) צַדְקַתְךָ כְּתָרֵי אֵל.

לשון הקודש

בטל, כל שפן האחרים. מי רואה את
 שערי בית מדרשו של משה שננעלו,
 ושלא ינעלו כל האחרים? פשהתורה
 של משה עצובה עליו באותו זמן, מי לא
 עצוב? משום כך כל שערי בית המדרש
 ננעלו, והצטרכו כלם לצדק את הקדוש
 ברוך הוא בדרך שבת, והינו (תהלים לו)
 צדקתך כתררי אל.

מֹשֶׁה הֶסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם בְּאוֹתָהּ שַׁעַת
 תְּפִלַּת מִנְחָה שֶׁל שַׁבַּת, בְּשַׁעַת
 שְׁנִמְצֵאת עַת רְצוֹן, וּבְאוֹתָהּ שַׁעַת רְצוֹן
 הָיָה לְמַעְלָה, וְצַעַר לְמַטָּה, וְעַל זֶה
 נִנְעָלוּ הַשְּׁעָרִים בְּשַׁבַּת מִשַׁעַת הַמִּנְחָה
 וְלְמַעְלָה. אֵילּוּ שְׁעָרִים נִנְעָלוּ? שְׁעָרֵי בֵּית
 הַמְּדַרְשׁ, כִּדִּי לְהַזְכִּיר אֶת מֹשֶׁה הַרוּעֵה
 הַנְּאֻמָּן שֶׁהַתּוֹרָה הִתְבַּטְּלָה בְּגִלְלוֹ.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן בֵּית מְדַרְשׁוֹ שֶׁל מֹשֶׁה

תִּלְתָּא אֵינוּן דְּאַסְתָּלְקוּ מֵעֲלָמָא בְּהַאי זְמַנָּא,
 וְכִלְהוּ בְּלִילִין בְּמִשְׁחָה. חַד, מִשְׁחָה נְבִיאָה
 מְהִימְנָא עֲלָאָה. וְחַד, יוֹסֵף צְדִיקָא. וְחַד, דְּוֹד
 מְלָכָא. בְּגִינֵי כֵךְ, תִּלְתַּת צְדוּקֵי דִינֵי הָכָא, חַד אִיהוּ
 דִּיֹּסֵף וּפָאָה, קָדִים לְכָל הֵינִי, וְדָא אִיהוּ צְדִיקְתָּךְ
 כְּהֶרְרִי אֵל מִשְׁפָּטֵיךָ תְּהוּם רַבָּה וְגו', דָּא יוֹסֵף,
 דְּאִיהוּ בְּלַחֲדוּי כְּהֶרְרִי אֵל, כְּכִלְהוּ טוּרִין עֲלָאִין.
 וְחַד מִשְׁחָה נְבִיאָה מְהִימְנָא, וְדָא אִיהוּ דְכֶתִיב, (תהלים
 עא) וְצְדִיקְתָּךְ אֱלֹהִים עַד מָרוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְדוּלוֹת,
 בְּגִין דְּאִיהוּ נְטִיל לְכָל סְטֵרִין, יְמִינָא וּשְׂמָאלָא. וְחַד
 אִיהוּ דְּוֹד מְלָכָא, וְדָא אִיהוּ דְכֶתִיב, (תהלים קיט)
 צְדִיקְתָּךְ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת, לְעוֹלָם: דָּא
 דְּוֹד מְלָכָא.

כִּדְרִין אַתְּבְּנִישׁ כְּלָא בְּהַאי זְמַנָּא, תוֹרָה שְׂבַכְתָּב,
 וְתוֹרָה שְׂבַעֵל פֶּה. וְעַל דָּא בְּהַאי זְמַנָּא

לשון הקודש

כְּמוֹ כָּל הַהֲרִים הָעֲלִיוֹנִים. וְאַחַד מִשְׁחָה
 הַנְּבִיאַת הַנְּאֻמָּן, וְזֶהוּ שְׂכַתוּב (שם עא)
 וְצְדִיקְתָּךְ אֱלֹהִים עַד מָרוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
 גְּדוּלוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהוּא נוֹטֵל לְכָל הַצְּדִיקִים,
 יְמִין וּשְׂמָאל. וְאַחַד הוּא דְּוֹד הַמֶּלֶךְ, וְזֶהוּ
 שְׂכַתוּב (שם קיט) צְדִיקְתָּךְ צֶדֶק לְעוֹלָם
 וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת. לְעוֹלָם - זֶה דְּוֹד הַמֶּלֶךְ.
 אִז מִתְּכַנְּסִים הַכֹּל בְּזִמְנֵי הַזֶּה, תוֹרָה

שְׂלִשָּׁה הֵם שֶׁהִסְתַּלְּקוּ מִן הָעוֹלָם בְּזִמְנֵי
 הַזֶּה, וְכֻלָּם כְּלוּלִים בְּמִשְׁחָה. אַחַד - מִשְׁחָה
 הַנְּבִיאַת הַנְּאֻמָּן הָעֲלִיוֹן, וְאַחַד - יוֹסֵף
 הַצְּדִיק, וְאַחַד - דְּוֹד הַמֶּלֶךְ. מִשּׁוּם כֵּךְ
 יֵשׁ כְּאֵן שְׂלִשָּׁה צְדוּקֵי דִין. אַחַד הוּא שֶׁל
 יוֹסֵף הַצְּדִיק קוֹדֵם לְכָל אֱלֹהִים, וְזֶהוּ
 צְדִיקְתָּךְ כְּהֶרְרִי אֵל מִשְׁפָּטֵיךָ תְּהוּם רַבָּה
 וְגו'. זֶה יוֹסֵף, שֶׁהוּא לְבַדוֹ כְּהֶרְרִי אֵל,

נִנְעָלוּ תְרַעֲי דְאֹרֵייתָא, וְנִנְעָלוּ תְרַעֲי דְכָל עֲלָמָא,
בְּהַאי זְמַנָּא.

בְּשַׁעֲתָא דְּמִית יוֹסֵף צְדִיקָא, יָבִישׁוּ מְקוֹרֵין
וּמְבוּעֵין, וְכִלְהוּ שְׁבָטִין נָפְלוּ בְּגִלוּתָא,
פְּתַחוּ עֲלָאי וְאָמְרוּ, צְדִיקְתָּךְ כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ
תְּהוּם רַבָּה וְגו'.

בְּשַׁעֲתָא דְּמִית מֹשֶׁה, אֶתְחַשֵּׁךְ שְׁמֵשָׁא בְּטִיחָרָא,
וְאִנְעֵלַת תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, נְהוֹרָהָא
דְּאַסְפַּקְלָרִיָּא דְנִחָרָא.

בְּשַׁעֲתָא דְּמִית דָּוִד מֶלֶכָא, כְּנִישַׁת סִיחָרָא
נְהוֹרָהָא (דף קנ"ו ע"ב) וְאֹרֵייתָא דְבַעַל פֶּה
כְּנִישַׁת נְהוֹרָהָא. וּמִתְהוּא זְמַנָּא אֶתְגַּנְיִזוּ נְהוֹרֵין
דְּאֹרֵייתָא, וְאַסְגִּיאוּ מִחֲלוּקַת עַל מִשְׁנָה, וְחִפְיִמְיָא
בְּמִחֲלוּקַת, וְכִלְהוּ תְקִיפֵי לְבָא בְּעַרְבוּכְיָא. וְעַל דָּא,

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

בְּצִהְרִים, וְנִנְעָלָה תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, הָאוּר
שֶׁל הָאַסְפַּקְלָרִיָּה הַמְּאִירָה.
בְּשַׁעֲתָא שְׁמַת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, כְּנִסְחָה הַלְבָנָה
אֶת אֹרְחָה, וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה כְּנִסְחָה אֶת
אֹרְחָה. וּמֵאוּתוֹ זְמַן נִגְנְנוּ אוֹרוֹת הַתּוֹרָה,
וְהַתְרַבְּתָה הַמִּחְלָקַת עַל הַמִּשְׁנָה,
וְהַחֲכָמִים בְּמִחְלָקַת, וְכָל חֻזְקֵי הַלֵּב
בְּעַרְבוּכְיָה. וְעַל זֶה אֵין שְׁמַחַת הַתּוֹרָה

שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה. וְעַל זֶה בְּזִמְן
הַזֶּה נִנְעָלוּ שְׁעָרֵי תּוֹרָה, וְנִנְעָלוּ שְׁעָרֵי כָּל
הָעוֹלָם בְּזִמְן הַזֶּה.

בְּשַׁעֲתָא שְׁמַת יוֹסֵף הַצְּדִיק, יָבִישׁוּ
הַמְּקוֹרוֹת וְהַמְעֵינּוֹת, וְכָל הַשְּׁבָטִים נָפְלוּ
בְּגִלוּת. פְּתַחוּ הָעֲלִיּוֹנִים וְאָמְרוּ, צְדִיקְתָּךְ
כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוּם רַבָּה וְגו'.

בְּשַׁעֲתָא שְׁמַת מֹשֶׁה, נִחַשְׁךְ הַשְּׁמֵשׁ

חֲדָה דְאֹרֵייתָא לָא אִיתָּהּ בְּהוּא זְמָנָא, בְּכָל
דְרִין דְעֵלְמָא.

וּכְּמָה אֵינּוּן חוּמְרֵי דְתַעֲנִיזוֹת דְגִזְרוּ רַבָּנָן, כִּד מִית
פְּלוּגִי, גִּזְרוּ תַעֲנִית. כִּד הוּא כִּד, גִּזְרוּ כִּד.
(ס"א דא דהנה) וְכִד הוּא כְּנִישׁוּ יִתִּיר דְחֲדָה דְתוֹרָה
דְּבִכְתָּב וְתוֹרָה דְּבַעַל פֶּה, בְּהוּא זְמָנָא, עַל אַחַת
כְּמָה וְכְּמָה דְאַצְטְרִיךְ לְמַנְעַל תְּרַעֵי דְאֹרֵייתָא
בְּהוּא זְמָנָא.

וּבְגִין כִּד אֲמַרִּינָן הֵינִי צְדוּקֵי דִינָא, כְּמָה דְאַתְמַר.
חֲדוּ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֵיִיא, וְנִשְׁקוּהוּ בְּרִישֵׁיה
כְּמִלְקַדְמִין, אָמְרוּ זַבְּאָה חוּלְקָנָא בְּהֵאֵי אֲרַחָא.

תוּ פְּתַח וְאָמַר. (קהלת ז) הַחֲכָמָה תָּעוּזוּ לְחַכְּמָה מֵעֲשָׂרָה
שְׁלִיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּעִיר. הַחֲכָמָה תָּעוּזוּ לְחַכְּמָה,
דָּא מוֹשֶׁה, כִּד סָלִיק לְטוֹרָא דְסִינַי לְקַבְּלָא
אֹרֵייתָא, אֲזִדְעֻזְעוּ כָּל אֵינּוּן רְקוּעִין, וְכָל אֵינּוּן

לשון הקודש

וְלִבָּן אֹמְרִים אֶת אֵלוֹ צְדוּקֵי הַדִּין, כְּמוֹ
שֶׁנֶּתְבָּאָר. שְׂמַחוּ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֵיִיא
וְנִשְׁקוּהוּ בְּרִישׁוֹ כְּמִקְדָּם, וְאָמְרוּ, אֲשֶׁר־
חֲלַקְנוּ בְּדֶרֶךְ הַזֶּה!

עוֹד פְּתַח וְאָמַר, (קהלת ז) הַחֲכָמָה תָּעוּזוּ
לְחַכְּמָה מֵעֲשָׂרָה שְׁלִיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּעִיר.
הַחֲכָמָה תָּעוּזוּ לְחַכְּמָה – זֶה מוֹשֶׁה. כְּשֶׁעָלָה

בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּכָל הַדּוֹרוֹת הָעוֹלָם.
וּמִתְּחִלָּה הַחֲמֻרוֹת הַתַּעֲנִיזוֹת שֶׁגִּזְרוּ רַבָּנָן?
כְּשֶׁמֶת פְּלוּגִי גִזְרוּ תַעֲנִית, כְּשֶׁהָיָה כִּד
גִּזְרוּ כִּד. (זו שְׁהִיָּה) וְכְּשֶׁהָיָה כְּנוֹס יִתֵּר שֶׁל
שְׂמַחַת הַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב וְתוֹרָה שֶׁבַּעַל
פֶּה, בְּאוֹתוֹ זְמַן עַל אַחַת כְּמָה וְכְּמָה
שֶׁצְרִיךְ לְנַעַל שְׁעָרֵי הַתּוֹרָה בְּאוֹתוֹ זְמַן.

מִשְׁרֵיִן עֲלָאִין, וְאָמְרוּ קָמִיָּה, מָאֲרִיָּה דְעֲלָמָא, וּמָה
 כָּל טוּבָא, וְכָל חֲדוּחַ דִּילָן, לָאוּ אִיהוּ אֵלָא
 בְּאֹרֵייתָא, וְאֵת בָּעֵי לְנַחֲתָא לָהּ בְּאַרְעָא. אֶתְכַנְיִשׁוּ
 עַל מֹשֶׁה לְאוּקְדִיָּה בְּנוּרָא, אֶתְתַּקַּף מֹשֶׁה וְכוּ', כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהָ חֲבֵרֵיָּיא, דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא אָמַר לִיָּה
 לְמֹשֶׁה וְכוּלֵי.

אָבֵל הַחֲכָמָה תְּעוּז לְחֻכָּם, כָּל מָאן דְּאֶתְעַפֵּק
 בְּאֹרֵייתָא, וְאֶשְׁתַּדַּל בָּהּ לְשִׁמְיָה, אֶתְתַּקַּף
 בָּהּ בְּאֹרֵייתָא, בְּשַׁעְתָּא דְּאֶצְטְרִיךְ לְמַחְוֵי לִיָּה
 תְּקַפָּא וְחִילָא, לְאַנְנָא עָלֵיָּה בְּשַׁעְתָּא דְּאֶצְטְרִיךְ.
 וְהָהוּא תְּקַפָּא וְחִילָא מָאן אֶתְר אֶתְתַּקַּף. חָדַר
 וְאָמַר, מַעֲשָׂרָה שְׁלִיטִים. אֵינוֹן עֶשֶׂר אֲמִירוֹן
 דְּכִתִּיבִין בָּהּ בְּאֹרֵייתָא, דְּאֵינוֹן שְׁלִיטִין עֲלָאִין, דְּבַר
 נָשׁ אֶתְתַּקַּף בְּהוּא בְּהֵאִי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְּאֶתִּי כָּל
 רִזִּין דְּעֲלָמָא, וְכָל פְּקוּדִין, וְכָל חֲכָמָתָא דְּעִילָא

לשון הקודש

אָבֵל, החכמה תעוז לחכם - כל מי
 שמתעסק בתורה ומשתדל בה לשמה,
 מתחזק בתורה בשעה שצריך לו תקופה
 וחזק להגן עליו בשעה שצריך. ואותו
 תקופה וחזק מאיזה מקום מתחזק? חזר
 ואמר, מעשרה שליטים. מאותן עשר
 אמירות שכתובות בתורה, שהם
 שליטים עליונים, שאדם מתחזק בהם

להר סיני לקבל תורה, הודעו לנו כל
 אותם רקיעים וכל אותם מהנות
 עליונים, ואמרו לפניו: רבון העולם, ומה
 כל טוב וכל שמחה שלנו אינה אלא
 בתורה, ואתה רוצה להורידה לארץ?
 התקבצו על משה לשרפו באש. התחזק
 משה וכו', כמו שבארנו החברים,
 שאמר הקדוש ברוך הוא למשה וכו'.

וְתַתָּא, בְּהוּ תְלִיא, וּבְהוּ אֶתְכְּלִיל כְּלָא, וּכְלָא אִיהוּ
בְּאוּרֵייתָא. וּכְפָא חוּלְקִיָּה מָאן דְּאֶשְׁתַּדַּל
בְּאוּרֵייתָא, לְמַהוּי מִתְתַּקַּף בְּתַקְפָּא לְעֵלְמָא דְאַתִּי.

עֶשְׂרָה שְׁלִיטִין, עֶשְׂרַּ עֶשְׂרַּ זִינֵי חֲכַמְתָּא אֵינוּן בְּה
בְּאוּרֵייתָא, בְּעֶשְׂרַּ שְׁמַחַן גְּלִיפִין,
וְאֶתְכְּלִילוּ בְּשִׂמְיָא חַד, דְּעֶשְׂרִין וְתֵרִין אֶתְוּוּן גְּלִיפִין,
רְזִין דְּעֵלְמָא דְאַתִּי, בְּאֵינוּן זִיחְרִין, דְּלֹא שְׁלִמָא
עֵינָא לְמַחְמִין, וְאֶפִּילוּ בְּסַכְלַתְנֵנוּ לְמַנְדַּע, וְלֹא־סִתְכְּלָא
בְּהֵהוּא עֵדוּנָא, וְכַסּוּפָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחְסִין
לוֹן לְצַדִּיקֵיִּיא לְעֵלְמָא דְאַתִּי. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (ישעיה
סד) עֵין לֹא רֵאתָה אֱלֹהִים זוּלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְבֵּה לוֹ.

פְּתוּרָא דְבַר נֶשׁ, מְזוּפֵי לִיָּה לְמִיכַל עַל פְּתוּרָא
אַחְרָא, בְּעֵדוּנָא דְהֵהוּא עֵלְמָא, כְּמָה
דְאַתְּ אָמַר (שמואל ב ט) כִּי עַל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ תִּמְיֵד הוּא

לשון הקודש

אותיות חקוקות, סודות העולם הבא,
באותם זְהָרִים, שאין העין שולטת
לראות, ואפלו בשכל לדעת, ולהסתכל
באותו עידון ותשוקה שהקדוש ברוך
הוא הוריש לצדיקים לעולם הבא, כמו
שנאמר (ישעיה סד) עֵין לֹא רֵאתָה אֱלֹהִים
זוּלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְבֵּה לוֹ.

שְׁלַחְנֵנוּ שֶׁל אָדָם מְזַכֵּה אוֹתוֹ לְאֹכֵל עַל
שְׁלַחַן אַחַר בְּעֵדוּן שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם, כְּמוֹ

בעולם הזה ובעולם הבא. כל סודות
העולם וכל המצוות וכל החכמה
שֶׁלְמַעֲלָה וּמִטָּה תְלוּוִים בָּהֶם, וּבָהֶם הַכַּל
נִכְלָל, וְהַכַּל הוּא בְּתוּרָה. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹן
שֶׁל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדַּל בְּתוּרָה לְהִיּוֹת מִתְחַזֵּק
בְּחֻזֵּק לְעוֹלָם הַבָּא.

עֶשְׂרָה שְׁלִיטִים – עֶשְׂרָה מִינֵי חֲכָמָה
הֵם בְּתוּרָה, בְּעֶשְׂרָה שְׁמוֹת חֲקוּקִים,
וְנִכְלָלוּ בְּשֵׁם אֶחָד שֶׁל עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם